

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 7/2016)

София, 17 февруари 2016 г.

Съдържание

1	Външна търговия с основни земеделски култури.....	3
1.1	Зърнени и маслодайни култури.....	3
1.2	Плодове и зеленчуци	4
2	Цени	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури.....	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6

Забележка: *Материалът включва оперативни данни относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища, които нямат статистически характер.*

1 Външна търговия с основни земеделски култури

1.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна (откъдето традиционно се осъществява основна част от износа на зърнени и маслодайни култури) са изнесени 52 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица не е осъществен. Общо за периода 01.07.2015 г. – 14.02.2016 г., износът на пшеница през пристанището достига 1 340 хил. тона, което е с 48,4% повече на годишна база. Същевременно, изнесените количества ечемик и рапица са съответно с около 29% и 44% под миналогодишните.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от Пристанище Варна, тона

Продукти	01.07.2014 – 14.02.2015	01.07.2015 – 14.02.2016	Изменение
пшеница	902 731	1 340 027	48,4%
ечемик	182 882	129 819	-29,0%
рапица	157 515	88 335	-43,9%

Източник: Пристанище Варна

От началото на настоящата маркетингова година досега през Пристанище Бургас са експортирани едва 6 хил. тона пшеница и 3,2 хил. тона ечемик, а износ на рапица все още не е реализиран.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

За периода 01.09.2015 г. – 14.02.2016 г. износът на царевица през Пристанище Варна изостава с 66,6% спрямо същия период на предходната пазарна година, а този на слънчоглед – с 25%. През последната седмица през пристанището не са преминавали товари с двете култури.

Износ на царевица и слънчоглед от Пристанище Варна, тона

Продукти	01.09.2014 – 14.02.2015	01.09.2015 – 14.02.2016	Изменение
царевица	993 097	331 439	-66,6%
слънчоглед	117 573	88 148	-25,0%

Източник: Пристанище Варна

От началото на 2015/16 пазарна година до момента през Пристанище Бургас не е отчетен износ на царевица и слънчоглед.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2015 г. до 14.02.2016 г. не е осъществяван такъв през пристанищата Варна и Бургас.

1.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през периода м. януари – м. ноември 2015 г. в страната са внесени 210,9 хил. тона пресни зеленчуци и 240,3 хил. тона пресни плодове, съответно с 18,5% и 6,4% повече спрямо същия период на предходната година.

Най-голям принос за ръста на общия внос на пресни зеленчуци има увеличението на доставките на картофи, домати и сладки пиперки с между 18,4% и 32,5%. Сред традиционно внасяните в големи количества зеленчуци, намаление на вноса се наблюдава при лука – с 6,7%.

При пресните плодове водещ остава вносът на видове, каквито не се произвеждат в страната като банани и цитрусови плодове. Съществен дял заемат и доставките на дини, ябълки и праскови, които нарастват в рамките на 10,7 – 20,8% на годишна база. Близко четири пъти се увеличава импортът на сливи и трънки (до 2,7 хил. тона). От друга страна, вносът на ягоди намалява почти наполовина спрямо същия период на предходната година.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари – ноември 2015 г., сравнено със същия период на 2014 г., тона

Поток	Продукти	януари - ноември 2014	януари - ноември 2015	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	177 952	210 881	18,5%
	пресни плодове	225 770	240 327	6,4%
Износ	пресни зеленчуци	24 287	18 516	-23,8%
	пресни плодове	32 485	39 553	21,8%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2015 г.), обработени от МЗХ

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

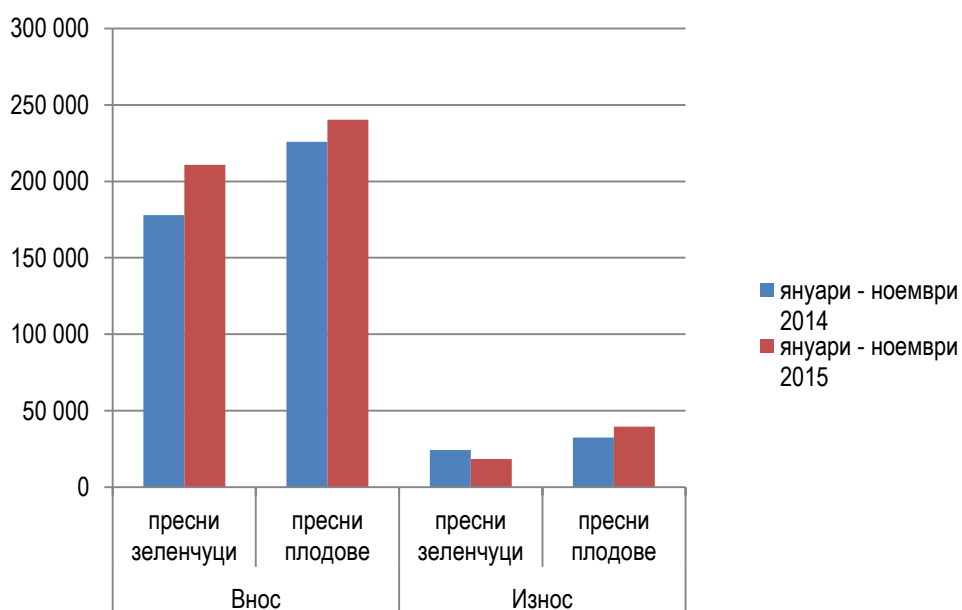
През първите единадесет месеца на 2015 г. износът на пресни зеленчуци намалява с 23,8% спрямо съответния период на 2014 г., до 18,5 хил. тона, докато износът на пресни плодове отбелязва ръст с 21,8%, до 39,6 хил. тона.

Сред основните зеленчуци най-значително намаление на износа се наблюдава при лука – с 90,8%, следвано от това при зелето и картофите, съответно с 47,8% и 32,9%. Същевременно, износът на домати нараства с 26%, а този на моркови – над седем пъти.

Отчетеното увеличение на общия износ на пресни плодове в рамките на периода се дължи основно на регистрирания ръст на експорта на цитрусови плодове и банани (представляващ реекспорт). От произвежданите в страната плодове най-голямо нарастване

се наблюдава при износа на пъпеши (около петнадесет пъти), а по-умерено - при този на черупкови плодове, дини, вишни и череша – с между 18,2% и 71,4%. От друга страна, изнесените количества грозде, ябълки, кайсии, праскови и ягоди намаляват с между 6,9% и 84% на годишна база.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

2 Цени

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 10.02.2016 г. средната изкупна цена на ечемика остава без промяна спрямо предходната седмица, докато цените на хлебна и фуражна пшеница, царевича, слънчоглед и рапица се понижават, макар и незначително - с между 0,3% и 1,2%.

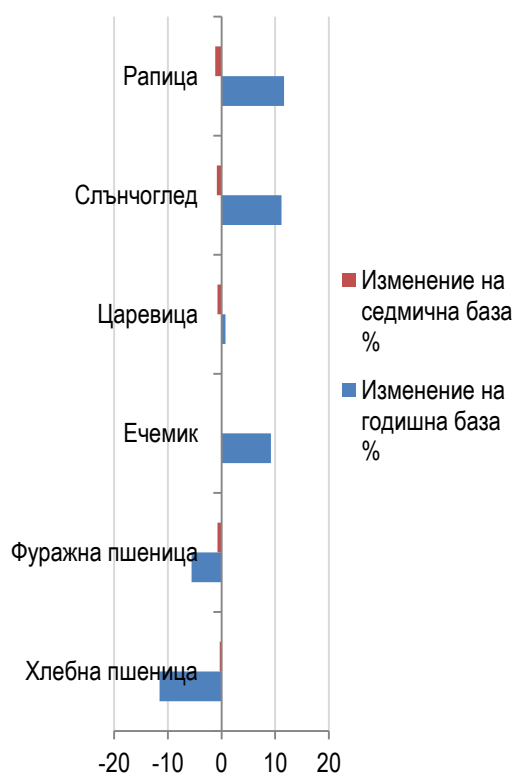
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 10.02.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	11.02.2015	03.02.2016	10.02.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	329	292	291	-11,6	-0,3
Фуражна пшеница	286	272	270	-5,6	-0,7
Ечемик	250	273	273	9,2	0,0
Царевича	265	269	267	0,8	-0,7
Слънчоглед	628	704	698	11,1	-0,9
Рапица	610	689	681	11,6	-1,2

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

В сравнение със същия период на 2015 г., средните изкупни цени на по-голяма част от наблюдаваните основни зърнени и маслодайни култури отбелязват ръст с между 0,8% и 11,6%, по-чувствителен при рапицата, слънчогледа и ечемика и слабо изразен – при царевичата. Изключение правят средните изкупни цени на хлебната и фуражната пшеница, които са съответно с 11,6% и 5,6% по-ниски на годишна база.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 10.02.2016 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Към 12.02.2016 г. средните цени на едро на картофите и на вносните домати на тържищата в страната отбелязват леко понижение спрямо предходната седмица, съответно с 3,2% и 1,8%.

Спрямо същия период на 2015 г., цената на едро на картофи е с 13,2% по-висока, докато тази на вносните домати се понижава с 19,2%.

**Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 12.02.2016 г.,
сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг**

	13.02.2015	05.02.2016	12.02.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,53	0,62	0,60	13,2	-3,2
домати (внос)	2,08	1,71	1,68	-19,2	-1,8
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 12.02.2016 г.**

